

Krzysztof Celuch

Charakterystyka rynku spotkań i wydarzeń biznesowych w Warszawie w 2008 roku : próba analizy

Ekonomiczne Problemy Usług nr 53, 603-615

2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KRZYSZTOF CELUCH

Wyższa Szkoła Ekonomiczno-Informatyczna w Warszawie

CHARAKTERYSTYKA RYNKU SPOTKAŃ I WYDARZEŃ BIZNESOWYCH W WARSZAWIE W 2008 ROKU – PRÓBA ANALIZY

Wprowadzenie

W latach 2010–2012 Warszawa będzie stolicą światowej muzyki i sztuki (2010 – Rok Chopinowski), europejską stolicą polityki (2011 – polska prezydencja w Unii Europejskiej) oraz areną międzynarodowych wydarzeń sportowych (2012 – Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej Euro 2012). Wszystkie te wydarzenia będą generowały dodatkowych uczestników kongresów, konferencji, spotkań korporacyjnych czy podróży służbowych, które w sposób automatyczny wzmacniają warszawską turystykę biznesową.

Analiza spotkań i wydarzeń biznesowych – ze względu na ich różnorodny charakter oraz nierzadko specyfikę związaną z odpowiednim przygotowaniem – nie pozwala na dogłębną ich analizę. Warto jest jednak zauważyć zjawiska, jakim jest coraz silniejsza turystyka biznesowa, która – dzięki swemu niezwykle rozwojowi – generuje coraz większe zyski dla miasta, dostarcza nowych miejsc pracy i pobudza lokalną gospodarkę.

1. Warszawa w rankingach międzynarodowych organizacji przemysłu spotkań

Warszawa – jako stosunkowo młode miasto na mapie atrakcyjnych kongresowo destynacji na świecie – coraz częściej pojawia się w świadomości organizatorów spotkań i wydarzeń biznesowych. Po raz kolejny została zauważona przez światowe stowarzyszenia prowadzące rankingi miast pod kątem liczby zorganizowanych spotkań i wydarzeń biznesowych.

International Congress and Convention Association (ICCA) oraz Union of International Associations (UIA) to dwie organizacje, które każdego roku przygotowują statystyki dotyczące przemysłu spotkań. Obydwa rankingi są pewnego rodzaju stymulatorem dla organizatorów wydarzeń i spotkań biznesowych na całym świecie i w sposób pośredni kreują popyt na dane miasto lub państwo.

ICCA jest organizacją reprezentującą ponad 850 firm i instytucji z 85 krajów w następujących obszarach związanych z obsługą spotkań stowarzyszeń: organizacja i koordynacja, transport oraz zakwaterowanie. ICCA opracowuje swój ranking na podstawie zebranych danych o spotkaniach stowarzyszeń (*association meetings*) z podziałem na dwie kategorie: międzynarodowe stowarzyszenia rządowe (*international governmental association*) oraz międzynarodowe stowarzyszenia pozarządowe (*international non-governmental organizations/associations*), które spełniają jednocześnie trzy warunki:

- odbywają się cyklicznie,
- skupiają minimum 50 uczestników,
- uczestnicy pochodzą z co najmniej trzech różnych krajów.

Na tej podstawie, w ramach systematycznie prowadzonych analiz, powstaje co roku raport *Statistics Report The International Association Meetings Market*. Oprócz raportu stowarzyszenia ICCA ukazuje się również publikacja *International Meeting Statistics*, wydawana przez Union of International Association (UIA). UIA opracowuje swój ranking na podstawie zebranych danych o międzynarodowych spotkaniach (*international meetings*), które spełniają jednocześnie cztery kryteria:

- trwają najmniej 3 dni,
- skupiają minimum 300 uczestników,
- uczestnicy pochodzą z minimum pięciu krajów,
- przynajmniej 40 proc. uczestników pochodzi z zagranicy.

Obie instytucje prowadzą rankingi miast i państw pod kątem liczby spotkań, które były zorganizowane na ich terenie. Doroczne analizy UIA oraz ICCA pokazują, ile spotkań odbyło się w ciągu danego roku, a także jakie miały charakter, kto brał w nich udział, jaka była ich specyfika oraz pomiędzy jakimi destynacjami rotują. Pomimo iż obydwie organizacje prowadzą swoje rankingi na podstawie innych kryteriów, są one cenną bazą informacji o destynacjach promujących się na rynku spotkań.

Na potrzeby analizy spotkań i wydarzeń biznesowych wykorzystano normy przyjęte w studium dotyczącym turystyki związanej ze spotkaniami *Measuring the Economic Importance of the Meetings Industry Developing a Tourism Satellite Account Extension*, opracowanym przez Światową Organizację Turystyki (UNWTO) oraz członków afiliowanych. Zgodnie z publikacją UNWTO, w opracowaniach statystycznych brane są pod uwagę spotkania i wydarzenia biznesowe, które spełniają następujące warunki:

- skupiają minimum 10 uczestników,

- trwają co najmniej pół dnia, tj. cztery godziny i więcej,
- miejsce (obiekt), w którym odbywa się spotkanie zostało opłacone specjalnie w tym celu.

1.1. Liczba spotkań w Warszawie w latach 1997–2007 według International Congress & Convention Association (ICCA)

Zgodnie z *ICCA Statistics Report – The International Association Meetings Market 2008*, Warszawa wspólnie z Melbourne (Australia) i Porto (Portugalia) została sklasyfikowana na 39. pozycji na świecie z 38 spotkaniami stowarzyszeń, które odbyły się na jej terenie w 2008 roku. W porównaniu do *ICCA Statistics Report The International Association Meetings Market 1997–2006* możemy zaobserwować wzrost o 7 miejsc, ponieważ na łamach poprzedniej publikacji Warszawa zajmowała 46. pozycję z 36 spotkaniami stowarzyszeń (tabela 1).

Tabela 1

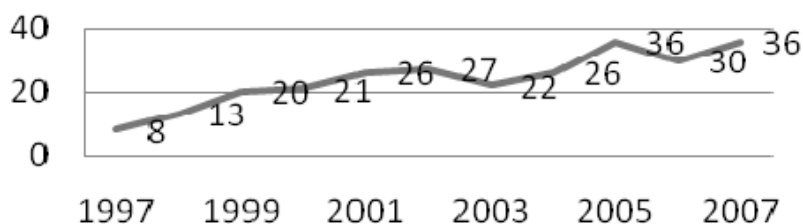
Ranking miast na podstawie liczby spotkań stowarzyszeń w latach 1998–2007 wg ICCA

Pozycja	Miasto	Liczba spotkań
1.	Wiedeń	154
2.	Berlin	123
3.	Singapur	120
4.	Paryż	115
5.	Barcelona	106
6.	Budapeszt	90
6.	Lizbona	90
8.	Pekin	87
9.	Amsterdam	82
10.	Madryt	77
11.	...	
40.	Warszawa	36
62.	Kraków	22
150.	Wrocław	9

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.iccaworld.com, 15.01.2010.

Na podstawie danych uzyskanych z raportu ICCA możemy również prześledzić liczbę spotkań, które odbyły się w latach 1997–2007 w Warszawie. Dzięki temu można odnotować dwa okresy, istotne z punktu widzenia organizacji spotkań

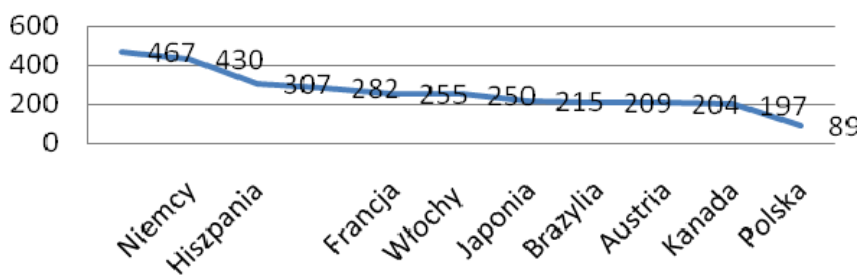
stowarzyszeń w omawianej destynacji. Po pierwsze – ze względu na dynamiczny rozwój miasta do roku 2002 obserwowano wzrost organizowanej liczby spotkań (rysunek 1). Po drugie – po chwilowym spadku w roku 2003 można zaobserwować wyjątkowy wzrost liczby spotkań w roku 2005.

Rys. 1. Liczba spotkań stowarzyszeń zorganizowanych w Warszawie w latach 1997–2007 wg ICCA

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.iccaworld.com, 15.01.2010.

Raport *ICCA Statistics Report The International Association Meetings Market 1998–2007* oprócz miast pozycjonuje również kraje. W publikacji z 2008 roku, obejmującej analizę z lat 1997–2006, Polska zajęła 26. pozycję z 82 spotkaniami. Ostatni raport pokazuje jednak spadek Polski (mimo większej liczby spotkań) i umieszcza ją na 30. pozycji z 89 spotkaniami (rysunek 2).

Rys. 2. Ranking państw na podstawie liczby zorganizowanych spotkań stowarzyszeń w latach 1998–2007 wg ICCA

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.iccaworld.com, 15.01.2010.

1.2. Liczba spotkań w Warszawie w latach 2002–2007 wg Union of International Association (UIA)

Drugą publikacją, na podstawie której można analizować warszawski rynek spotkań stowarzyszeń, jest raport *International Meetings Statistics for the year 2007*, wydany przez Union of International Associations (UIA).

W porównaniu do roku ubiegłego, w którym z 30 spotkaniami Warszawa zajmowała 52. miejsce na świecie, jej pozycja w roku 2007 znacznie się wzmocniła (tabela 2) Zgodnie z *International Meetings Statistics for the year 2007*, w 2007 roku Warszawa wspólnie z Dublinem została sklasyfikowana na 43. pozycji na świecie z 43 spotkaniami stowarzyszeń, które odbyły się na jej terenie. Oprócz Warszawy w rankingu miast UIA znalazł się również Kraków – na 84. pozycji z 23 spotkaniami, wspólnie z siedmioma innymi destynacjami.

Tabela 2

Ranking miast na podstawie liczby spotkań stowarzyszeń w roku 2007 wg UIA

Pozycja	Miasto	Liczba spotkań
1.	Singapur	465
2.	Paryż	315
3.	Wiedeń	298
4.	Bruksela	229
5.	Genewa	170
6.	Barcelona	161
6.	Nowy Jork	128
8.	Tokio	126
9.	Seul	121
10.	Amsterdam	120
(...)	(...)	(...)
43.	Warszawa	43
(...)	(...)	(...)
84.	Kraków	23

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.uia.be, 15.01.2010.

Statystyki UIA pozwalają również przedstawić tendencje, jakie kształtują się pod kątem liczby organizowanych spotkań w Warszawie (tabela 3). Na tej podstawie można stwierdzić, iż w latach 2003–2006 zauważalny jest spadek liczby organizowanych spotkań, jednak porównując lata 2006 i 2007 obserwujemy lekki wzrost.

Tabela 3

Liczba spotkań stowarzyszeń zorganizowanych w Warszawie
w latach 2003–2007 wg UIA

Rok	Liczba spotkań
2003	54
2004	49
2005	45
2006	36
2007	43

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.uia.be, 15.01.2010.

Na łamach *International Meetings Statistics for the year 2007* opublikowany jest również ranking państw (tabela 4). W porównaniu do roku 2006 Polska odnotowała spadek o jedną pozycję i aktualnie zajmuje 27. miejsce ze 104 spotkaniami.

Tabela 4

Ranking państw na podstawie liczby zorganizowanych spotkań stowarzyszeń
w 2007 roku wg UIA

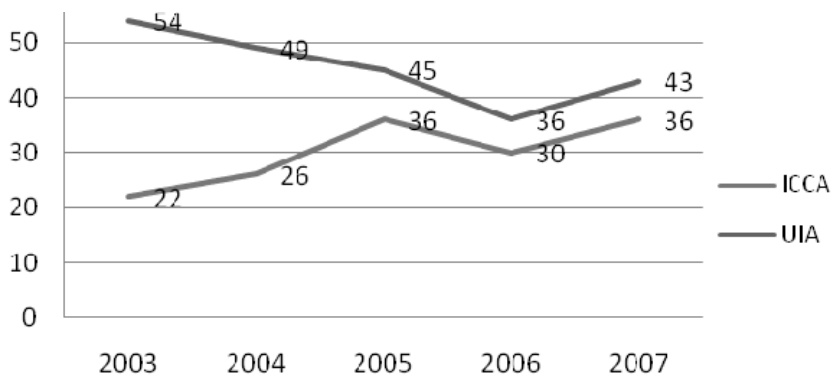
Pozycja	Kraj	Liczba spotkań
1.	Stany Zjednoczone	1114
2.	Francja	598
3.	Niemcy	523
4.	Singapur	466
5.	Japonia	448
6.	Holandia	423
7.	Włochy	414
8.	Hiszpania	393
9.	Austria	366
10.	Wielka Brytania	327
(...)	(...)	(...)
27.	Polska	104

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.uia.be, 15.01.2010.

1.3. Porównanie statystyk ICCA oraz UIA w latach 2002–2007 dla Warszawy

Bardzo często statystyki ICCA oraz UIA są podstawą do opracowywania raportów dotyczących rozwoju przemysłu spotkań na terenie danej destynacji. Pomimo swoich różnych kryteriów są porównywane i cytowane jako najbardziej rzetelny i dokładny zbiór informacji odnośnie spotkań stowarzyszeń.

Na rysunku 3 przedstawiono bezpośrednie porównanie statystyk obydwu organizacji pod kątem liczby zorganizowanych spotkań w Warszawie. Jednym z ważniejszych elementów, które możemy zaobserwować, jest duża liczba odbytych spotkań w roku 2005 oraz spadek ich liczby w roku 2006. Pocięszający jest fakt, że liczba spotkań odbywających się w Warszawie ponownie rośnie, co oznacza rozwój przemysłu spotkań na terenie Warszawy.

Rys. 3. Liczba spotkań stowarzyszeń zorganizowanych w Warszawie według statystyk ICCA/UIA w latach 2003–2007

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.uia.be i www.iccaworld.com, 15.01.2010.

2. Spotkania i wydarzenia biznesowe w 2008 roku

Niniejsza analiza ilościowo-jakościowa obejmuje 4100 spotkań i wydarzeń biznesowych, które odbyły się na terenie Warszawy w 2008 roku. Zostały one zebrane i opracowane zgodnie z jednym wzorem.

2.1. Analiza ilościowa (liczba uczestników według tematu i rodzaju spotkania, liczba spotkań, miesięczna klasyfikacja spotkań i wydarzeń biznesowych)

Analizę ilościową rozpoczyna charakterystyka liczby uczestników według rodzaju spotkania/wydarzenia biznesowego. I tak w 2008 roku w sumie w spotkaniach wzięło udział 1 174 661 osób. Wydarzenia te można zaklasyfikować do pięciu rodzajów tematycznych (tabela 5). Największa grupa to spotkania/wydarzenia o charakterze medycznym, w których w sumie wzięło udział 646 673 uczestników, co stanowiło 55% całości. Najmniejszą grupę stanowiły spotkania tematycznie związane z informatyką i komunikacją – 69 256 i 6% całości.

Tabela 5

Liczba uczestników w spotkaniach i wydarzeniach biznesowych według rodzaju

Rodzaj spotkania/wydarzenia	Liczba uczestników	Udział (%)
informatyczne/komunikacyjne	69 256	6
ekonomiczne/polityczne	138 461	12
humanistyczne	156 193	13
technologiczne	165 078	14
medyczne	645 673	55
razem	1 174 661	100

Źródło: opracowanie własne.

Kolejnym analizowanym aspektem jest liczba uczestników biorących udział w spotkaniach i wydarzeniach biznesowych w rozbiciu na ich kategorię. W opracowaniu został wykorzystany podział na cztery kategorie – targi i wystawy, kongresy i konferencje, wydarzenia korporacyjne oraz wydarzenia motywacyjne (tabela 6).

Ponad 47% wszystkich omawianych spotkań i wydarzeń stanowią targi i wystawy, w których wzięło udział 552 628 uczestników. Kolejną grupę stanowią kongresy i konferencje z 364,942 uczestnikami (31%) oraz wydarzenia korporacyjne 217 606 uczestników i 19%. Najmniejszą liczebnie kategorią okazały się wydarzenia motywacyjne (39 485 uczestników i 3%).

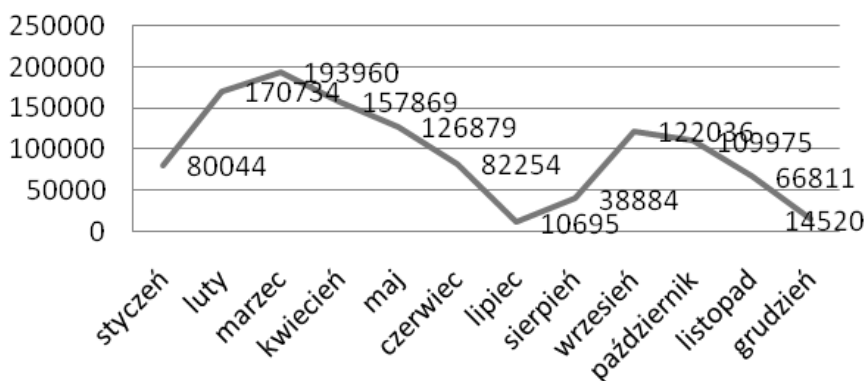
Tabela 6

Liczba uczestników w spotkaniach i wydarzeniach biznesowych według kategorii

Kategoria	Liczba uczestników	Udział (%)
targi/wystawy	552 628	47
kongresy/konferencje	364 942	31
wydarzenia korporacyjne	217 606	19
wydarzenia motywacyjne	39 485	3
razem	117 4661	100

Źródło: opracowanie własne.

Analizie ilościowej została również poddana liczba uczestników w rozbiciu na poszczególne miesiące. Na tej podstawie zostały określone miesiące, w których w spotkaniach i wydarzeniach biznesowych na terenie Warszawy brało udział najwięcej uczestników. I tak, pierwsze miejsce zajmuje marzec z liczbą ponad 193960 uczestników spotkań, co stanowi 17% w kontekście całego roku. Kolejnymi miesiącami, które w skali roku można określić jako bardzo owocne, są luty 15% i 170 734 uczestników, kwiecień 13% i 157 869 uczestników oraz maj 11% i 126 879 uczestników. Najgorszym miesiącem okazał się lipiec, który z 1% i 10 695 uczestnikami zajmuje ostatnie, dwunaste miejsce (rysunek 4).

Rys. 4. Sezonowość liczby uczestników w spotkaniach i wydarzeniach biznesowych

Źródło: opracowanie własne.

2.2. Analiza jakościowa (kategoria i rodzaj spotkań, kraje)

Analizę jakościową rozpoczyna podział wszystkich spotkań i wydarzeń biznesowych na kategorie, określono ich liczbę oraz udział procentowy (tabela 7). Naj-

większą grupę stanowią wydarzenia korporacyjne, których w 2008 roku odbyło się 2483, co dało 61% wszystkich omawianych. Kolejną kategorią były kongresy i konferencje z 1277 spotkaniami (31%). Targi i wystawy zajęły trzecie miejsce z 250 wydarzeniami, co dało 6%. Najmniejszą analizowaną kategorią były wydarzenia motywacyjne, których odbyło się w sumie 90, co dało 2% całości.

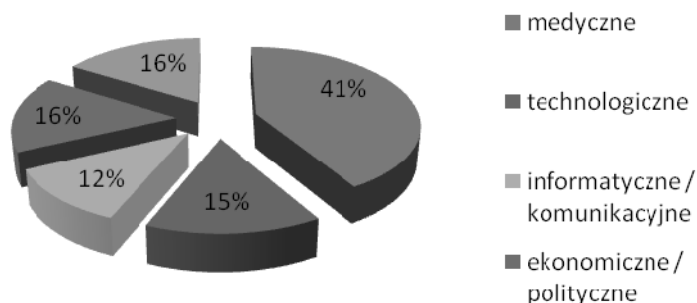
Tabela 7

Liczba spotkań i wydarzeń biznesowych według kategorii

Kategoria	Liczba	Udział (%) procentowy
kongresy/konferencje	1277	31
wydarzenia korporacyjne	2483	61
wydarzenia motywacyjne	90	2
targi/wystawy	250	6
Razem	4100	100

Źródło: opracowanie własne.

Analiza jakościowa dotyczy również podziału na rodzaje spotkań i wydarzeń biznesowych oraz określa ich liczby. Największą grupę stanowi 1701 spotkań i wydarzeń o charakterze medycznym, które dają 41% wszystkich analizowanych. Kolejne miejsca zajmują 662 spotkania i wydarzenia o charakterze humanistycznym (16%) oraz te o charakterze ekonomicznym i politycznym (651 spotkań i wydarzeń, co daje również 16%). Na dalszych pozycjach znalazły się technologiczne (606 i 15%) oraz informatyczne i komunikacyjne (480 i 12%) (rysunek 5).

Rys. 5. Liczba spotkań i wydarzeń biznesowych według rodzaju

Źródło: opracowanie własne.

Spotkania i wydarzenia biznesowe w Warszawie w 2008 roku odbywały się głównie z udziałem polskich uczestników, o czym może świadczyć analiza uwzględniająca podział na kraje i kontynenty. Ze względu na bardzo aktywne dwa rynki europejskie – niemiecki i brytyjski – zostały one potraktowane jako oddzielna grupa. Podobnie została opracowana Polska. Na podstawie analizy 4100 spotkań i wydarzeń biznesowych stworzono pięć grup (obszarów geograficznych) i na tej podstawie zostały podzielone wszystkie omawiane spotkania i wydarzenia biznesowe (tabela 8). Ze względu na częste trudności z określeniem narodowości grupy, za wzorec została przyjęta większość pochodzących z danego kraju lub obszaru geograficznego uczestników. Aż 3728 spotkań odbyło się z uczestnikami z Polski, co w sumie dało 91%. Kolejną grupę stanowili uczestnicy z Europy (198 spotkań i wydarzeń), którzy, oprócz rynku niemieckiego i brytyjskiego, tworzą 5%. Niemcy i Brytyjczycy wzięli udział w 93 spotkaniach i wydarzeniach, co dało 2%. Pozostałą część tworzą grupy z Ameryki oraz Azji, które razem zgromadziły 2%.

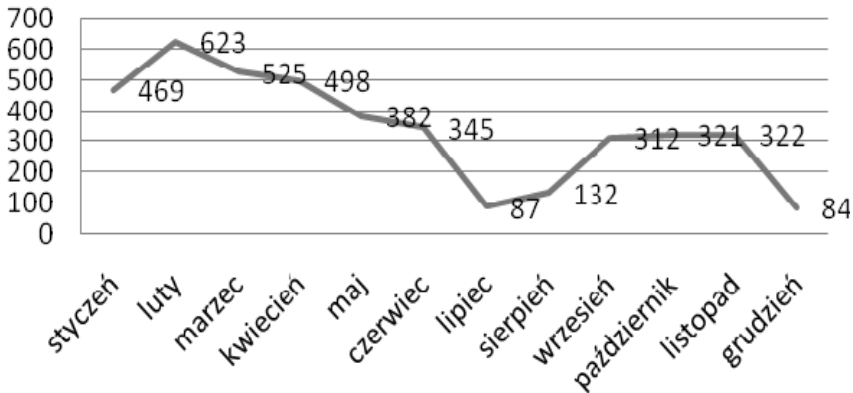
Tabela 8

Liczba spotkań i wydarzeń biznesowych według kraju pochodzenia uczestników

	Liczba	Udział procentowy
Ameryka	52	1
Azja	29	1
Europa	198	5
Niemcy i Wielka Brytania	93	2
Polska	3728	91
Razem	4100	100

Źródło: opracowanie własne.

Na podstawie zebranych danych określono również miesiące, w których odbyło się najwięcej spotkań i wydarzeń biznesowych. Najlepszym miesiącem z punktu widzenia ich liczby okazał się luty, w którym odbyły się 623 spotkania i wydarzenia biznesowe, co dało 15% w skali roku. Na kolejnych miejscach zostały sklasyfikowane marzec (525 i 13%), kwiecień (498 i 12%) oraz styczeń (469 i 11%). Natomiast lipiec i grudzień to miesiące, w których odbyło się najmniej spotkań i wydarzeń biznesowych na terenie Warszawy (po ok. 2%). Okresem, w którym można zaobserwować największą równowagę, jest jesień, kiedy to każdy z miesięcy – wrzesień, październiki i listopad – to ok. 8% spotkań i wydarzeń w skali roku (rysunek 6).

Rys. 6. Sezonowość liczby spotkań i wydarzeń biznesowych

Źródło: opracowanie własne.

Podsumowanie

Analizy ujęte w niniejszym opracowaniu obrazują warszawski rynek spotkań i wydarzeń biznesowych. Dodatkowo zostały one wzbogacone przez szczegółowe opracowanie danych statystycznych pochodzących od dwóch międzynarodowych organizacji: ICCA i UIA. Warszawa w latach 2010–2012 – jako miasto-gospodarz ważnych spotkań i wydarzeń biznesowych – ma niezwykle potencjał, aby zaakcentować swoje aspiracje do zostania środkowoeuropejską stolicą spotkań biznesowych. Liczne imprezy kulturalne, konferencje tematyczne oraz wydarzenia sportowe stworzą w Warszawie klimat miasta biznesowego, nowoczesnego i otwartego na nowe wyzwania.

Przedstawiona analiza jest fragmentem projektu opracowywanego od trzech lat pod hasłem *Warsaw Meetings Industry Report*. Jak do tej pory jest to najpełniejsze opracowanie dotyczące branży spotkań w polskim mieście. Wnikliwa analiza jakościowo-ilościowa pozwala zbudować w sposób rzetelny obraz przemysłu spotkań w Warszawie. Ponad 4100 spotkań i wydarzeń biznesowych zebranych w jednej publikacji zgodnie z wytycznymi przekazanymi przez Światową Organizację Turystyki (UNWTO) tworzy opracowanie, które może być podstawą do głębszej analizy lokalnego rynku organizacji kongresów, konferencji i wydarzeń korporacyjnych.

Biorąc pod uwagę zebrane dane dotyczące spotkań i wydarzeń biznesowych odbywających się na terenie Warszawy w 2008 roku, w szerszym opracowaniu przygotowano opracowanie ekonomiczne, które miało na celu oszacowanie liczby miejsc pracy oraz wielkości środków finansowych, które dla budżetu miasta gene-

ruje przemysł spotkań.

Badanie rynku spotkań udowadnia, że Warszawa jest miastem biznesu i spotkań, a coraz większa liczba odbywających się na jej terenie kongresów i wydarzeń korporacyjnych pozwala twierdzić, iż europejscy i światowi organizatorzy spotkań również to zauważyli.

Prawie 1,2 mln uczestników, którzy wzięli udział w spotkaniach i wydarzeniach biznesowych w Warszawie w 2008 roku, z czego prawie 370 tys. uczestników kongresów, konferencji oraz spotkań stowarzyszeń, to liczby, które potwierdzają, iż Warszawa jest miastem biznesowym. Spośród wszystkich uczestników omawianych wydarzeń 96% spędziło w stolicy Polski mniej niż 4 dni i najchętniej wybierało marzec (193 960 tys.) oraz wrzesień (122 036 tys.).

Analiza dotycząca 2008 roku pokazała również bardzo mocną pozycję wydarzeń korporacyjnych, które w skali wszystkich omawianych spotkań i wydarzeń biznesowych stanowią 61%. Ponadto dokładnie zostały określone rodzaje, z czego najsilniejszą grupą okazały się spotkania i wydarzenia medyczne, których odbyło się 1701 (41%).

Warszawa coraz silniej buduje swój wizerunek miasta spotkań, nadal jednak prowadzone badania mogą pokazać jedynie fragment omawianego zjawiska. Warto zwrócić uwagę na fakt, iż takie analizy mogą powstać tylko dzięki współpracy podmiotów publicznych z przedsiębiorstwami prywatnymi oraz uczelnią akademicką. Tego rodzaju symbioza świadczy o budowaniu nowej jakości w ramach warszawskiego przemysłu spotkań.

AN OVERVIEW AND IDENTIFICATION OF MEETINGS AND EVENTS MARKET IN WARSAW IN 2008 – AN EXPLORATORY STUDY

Summary

The study of collected and classified information about 4100 business meetings and events held in Warsaw in 2008 is a part of the Warsaw Meetings Industry Report 2009 which supports the organisers of successive business meetings and events by presenting data indicating the meetings industry's accomplishments and potential. The study also shows the importance of the meetings sector's further development for Warsaw. The information obtained from the International Congress and Convention Association (ICCA) and the Union of International Associations (UIA) are an important factor of the study and depict the capital's position against other cities in Poland and abroad.

Translated by Krzysztof Celuch